

2025

50 jaar
milieufederatie
brabantse

“

De BMF heeft als doel het bevorderen van een duurzame ontwikkeling tussen de mens en zijn omgeving, met daarbij een speciale zorg voor de natuur, het landschap en het milieu in de provincie Noord-Brabant.

”

Jaarplan 2022

50 jaar impact in Brabant!

BRABANTSEMILIEUFEDERATIE.NL

Inhoud

	Voorwoord	07
1	Over ons	08
	1.1 Missie & strategie	09
	1.2 Theory of Change	11
2	Thema's	12
	2.1 Duurzame landbouw & Voedselproductie	13
	2.2 Natuur & Landschap	15
	2.3 Water & Klimaat	17
	2.4 Duurzame energie	19
	2.5 Circulaire economie	21
	2.6 Algemene activiteiten	22
	2.7 Urenverdeling	22
3	Organisatie	23
	3.1 Personele ontwikkelingen	24
	3.2 Risicomanagement	24
	3.3 Versterking van de federatie	24
	3.4 Wet bestuur en toezicht rechtspersonen	25
	3.5 Huisvesting	25
	3.6 Samenwerking binnen het team	25

Deurnsche Peel, foto: VisitBrabant

Beste lezer,

Voor u ligt het tweede jaarplan dat onderdeel is van de meerjarenstrategie 2021-2025 van de Brabantse Milieufederatie (BMF). Strijdbaar en optimistisch kijken we vooruit naar 2022, het jaar waarin onze federatie 50 jaar bestaat.

De uitvoering van de meerjarenstrategie wordt tot op de dag van vandaag beïnvloedt door effecten van de wereldwijde coronapandemie. Dichter bij huis hebben we te maken met de gevolgen van meerdere wisselingen in het provinciaal bestuur. Daarnaast moeten we het sinds dit jaar stellen zonder onze gewaardeerde collega Frans Swinkels, die eind 2020 na een kort ziekbed overleed. Ook vinden er op het moment dat we dit jaarplan opstellen in Den Haag nog onderhandelingen plaats over een nieuw regeerakkoord.

Nieuw kabinetsbeleid zal effect hebben op het werk van de BMF. Of het nu gaat om de stikstofproblematiek, de landbouwtransitie (inclusief het mestbeleid), ontwikkeling van nieuwe natuur (inclusief de aanleg van bossen), aanpak van de verdrogingsproblematiek, klimaatadaptatie van met name onze steden, de energietransitie of de verduurzaming van de economie. Alles hangt met alles samen. Dat vraagt om een integrale aanpak en bestuurlijk lef om keuzes te maken.

Veel van de genoemde opgaven landen uiteindelijk binnen het fysieke domein van gemeenten. De gemeenteraadsverkiezingen die in maart 2022 in veel Brabantse gemeenten plaatsvinden, zijn daarom ook van belang voor het werk van de BMF en onze aangesloten organisaties.

Samen met onze achterban blijven we in 2022 werken aan een sterke milieubeweging, zoals we dat al 50 jaar doen. Met onze aangesloten organisaties, donateurs, supporters, medewerkers en oud-medewerkers en samenwerkingspartners staan we dan ook uitgebreid stil bij dit jubileum. Wat heeft 50 jaar milieubeweging in Noord-Brabant opgeleverd? Wat kunnen we leren van het verleden? En welke uitdagingen zien we voor de toekomst? Op die laatste vraag proberen we in het jaarplan 2022 alvast een eerste antwoord te geven.

De activiteiten die we uitvoeren zijn op veel onderwerpen een voortzetting van de activiteiten van 2021. Dat past ook bij de fase van de meerjarenstrategie waarin we ons bevinden. Toch zien we ook nieuwe kansen en uitdagingen op ons afkomen, waar we in 2022 graag mee aan de slag gaan. Zo blijven we ons als vanouds verzetten tegen ongewenste ontwikkelingen en laten we zien wat er nodig is voor een mooie en duurzame toekomst. De term 'natuurinclusieve samenleving' past daar wat ons betreft goed bij. Dit betekent dat de belangen van natuur en milieu moeten worden geborgd in onze samenleving.

Wij zijn klaar voor de toekomst! Zodat de generaties na ons ook nog een aarde hebben om op en van te leven.

Ik wens u veel leesplezier.

Met duurzame groet,

Femke Dingemans
directeur BMF

Foto: BMF - Erik van der Burgt

1 | Over ons

Bomen planten met Plan Boom, foto: BMF, Erik van der Burgt

Over ons

De BMF staat voor een schoon milieu, een vitale en rijke natuur, een gevarieerd landschap en een duurzame economie. Nu en straks.

De Stichting Brabantse Milieufederatie (BMF) werkt samen met haar achterban aan een duurzame toekomst van Brabant. Dat doet de BMF sinds haar oprichting in 1972 onafhankelijk van enige politieke, levensbeschouwelijke of maatschappelijke overtuiging. De BMF overkoepelt ruim 100 aangesloten (vrijwilligers)organisaties op het gebied van natuur, milieu en landschap in Brabant en maakt deel uit van de landelijke Natuur en Milieufederaties.

1.1 Missie & strategie

Missie

De BMF streeft naar een Brabant waarin we opereren binnen de draagkracht van het ecosysteem. We blijven binnen de grenzen van de herstelcapaciteit en we herstellen waar mogelijk schade uit het verleden.

Om een duurzame toekomst te creëren moeten we kringlopen sluiten en hernieuwbaar produceren. Daarnaast moeten we een halt toeroepen aan praktijken die het ecosysteem beschadigen. Dat doen we zoveel mogelijk samen: samen met de lokale organisaties die zich hebben aangesloten bij de BMF, samen met individuele Brabanders die de BMF ondersteunen en samen met overheden en ondernemers die net als wij echt willen bouwen aan een duurzaam Brabant.

De BMF zet zich in voor een Brabantse samenleving die:

- Natuur en landschap beschermt en de biodiversiteit herstelt;
- Kringlopen sluit en waarin landbouw natuurinclusief is;
- Kan rekenen op voldoende en schoon water;
- Haar ecologische voetafdruk verkleint door de economie circulair te maken;
- Volledig draait op schone, hernieuwbare energie.

Strategie

Op deze inhoudelijke doelen is onze inzet:

- Bescherming en verbetering van natuur, landschap, leefomgeving en biodiversiteit in Brabant. Dat doen we samen met onze achterban, koploperbedrijven en bewoners. Door positieve ontwikkelingen te steunen en negatieve ontwikkelingen tegen te houden;
- Ontwikkelen en ondersteunen van initiatieven die Brabant duurzamer maken, samen met de samenleving, het bedrijfsleven en andere maatschappelijke organisaties;
- Deelnemen in beleidstrajecten met als doel Brabant te verduurzamen;
- Brabanders informeren over en activeren op thema's rondom natuur, landschap, milieu en duurzame economie.

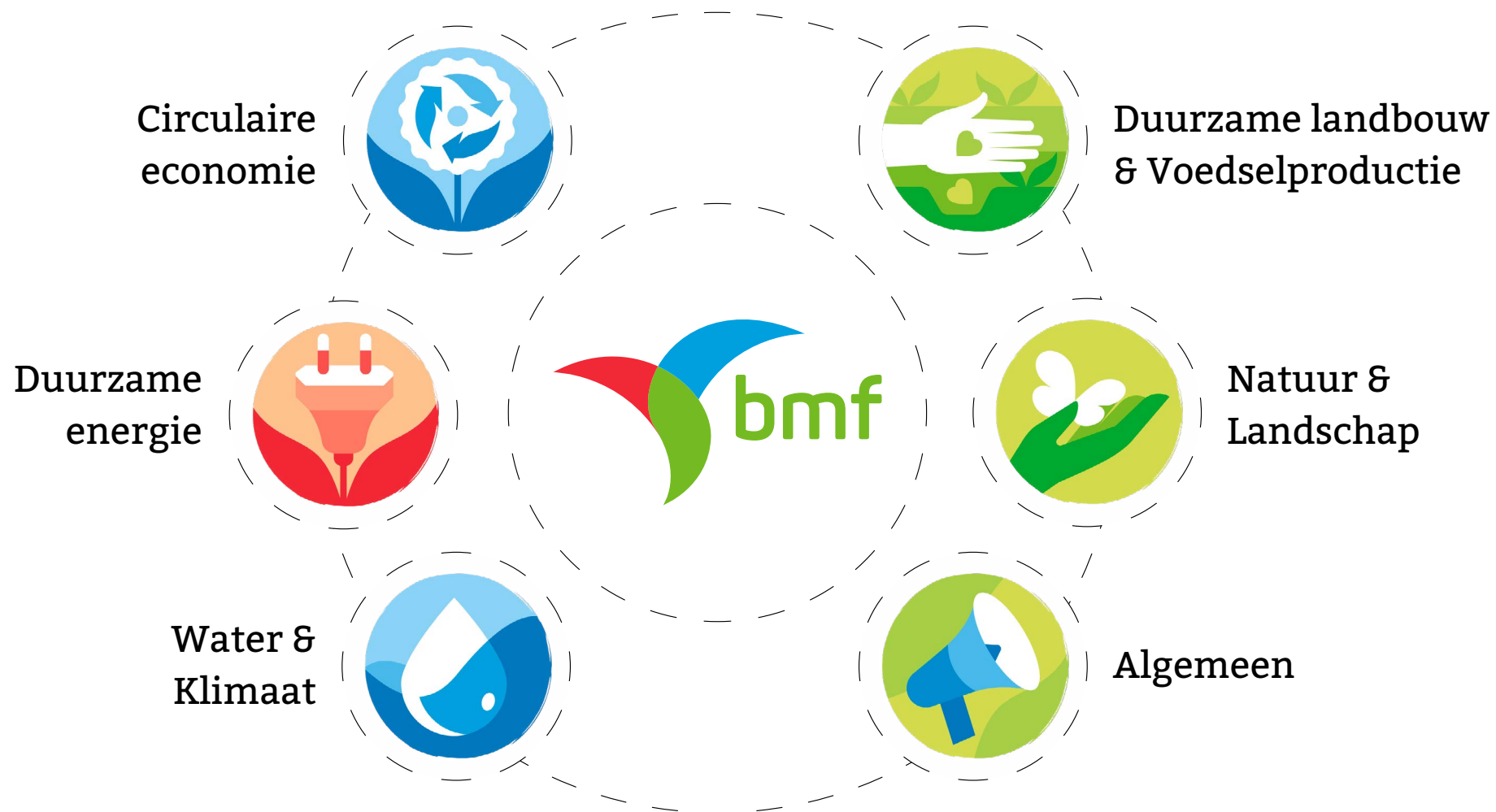
Kortom, we verzetten ons tegen ongewenste ontwikkelingen en laten zien hoe het wel kan. We stimuleren initiatieven vanuit de Brabantse samenleving, ondersteunen deze en verbinden partijen die samen grote stappen kunnen zetten. Met de steun van bewoners en koploperbedrijven kan een krachtig signaal worden gegeven aan overheden en bedrijven dat mensen verandering willen en die ook dragen. En we nemen zelf initiatieven om duurzaamheid te versnellen.

Bij de uitvoering staan het creëren van een breed maatschappelijk bewustzijn, het ontwikkelen van vernieuwende concepten en het aangaan van allianties voorop.

Net zoals veel andere maatschappelijke organisaties, overheden en bedrijven onderschrijft de BMF de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (of [Sustainable Development Goals](#)) die zijn afgesproken door de landen die zijn aangesloten bij de Verenigde Naties. Dit zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030, op basis van wereldwijde inbreng van organisaties en individuen. Bij ieder thema hebben we een bepaald idee hoe de BMF in de periode 2021-2025 kan bijdragen aan het bereiken van deze doelen.

Voor de financiering van onze activiteiten is de BMF afhankelijk van bijdragen en giften van de aangesloten organisaties en supporters, subsidies en vergoedingen voor concrete (project) werkzaamheden. We zetten die middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in.

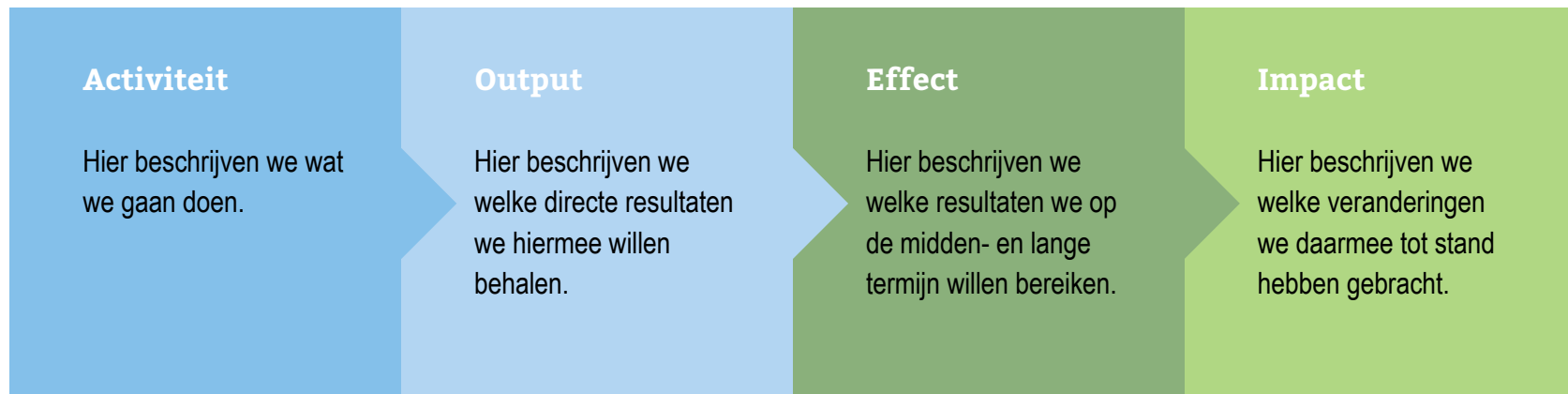
De hierboven genoemde missie en strategie zijn een voortzetting van het vorige meerjarenbeleidsplan. Waar nodig zullen we deze in de komende planperiode actualiseren.

1.2 Theory of Change

Onze strategie en hoe deze bijdraagt aan het bereiken van onze doelen hebben we uitgewerkt in onze 'Theory of Change'. Om duidelijk te maken hoe onze activiteiten leiden tot concrete resultaten en uiteindelijk tot de gewenste veranderingen hebben we onze 'Theory of Change' in kaart gebracht voor al onze werkzaamheden.

De activiteiten die we uitvoeren, leveren concrete output op, deze output leidt tot effecten en deze effecten dragen bij aan de impact die we willen bereiken. We voeren die activiteiten uit, waarmee we een positieve impact maken. Activiteiten die weinig impact opleveren, geven we geen prioriteit. Op die manier geven we concreet invulling aan onze visie en strategie binnen alle thema's.

Figuur: Basisingrediënten van Theory of Change

2 | Thema's

2.1 Duurzame landbouw & Voedselproductie

Activiteit	Output	Effect	Impact
Boeren ondersteunen en stimuleren bij omschakeling naar natuurinclusieve landbouw met een goed verdienmodel.	We faciliteren het netwerk Goed Boeren: • Uitbreiden van aantal leden; • Organiseren van bijeenkomsten en bedrijfsbezoeken ter kennisdeling en inspiratie; • Beleidsbeïnvloeding vanuit boeren gericht op stimulerend beleid voor natuurinclusieve landbouw. We nemen deel aan het gebiedsgericht project Brabants Bodem; werken aan beter beleid, kennisdeling, nieuwe verdienmodellen en maatschappelijke bewustwording.	Meer boeren overwegen stappen te zetten richting natuurinclusieve landbouw dankzij meer kennis en steun en inspiratie van collega's. Natuurinclusieve landbouw wordt economisch een steeds aantrekkelijkere ontwikkelrichting ten opzichte van de intensieve landbouw.	Steeds meer agrarische ondernemers in Brabant werken toe naar een grondgebonden, natuurinclusieve bedrijfsvoering. De omvang van de intensieve veehouderij en de schadelijke impact op de leefomgeving van deze sector in Brabant neemt af. Gemeentelijke Omgevingsplannen borgen de kwaliteit van de leefomgeving en staan geen uitbreiding in dieren aantallen toe. De vraag naar duurzaam geproduceerd voedsel in Brabant neemt toe.
Beleidsbeïnvloeding gericht op het verduurzamen van de landbouw. Hierbij brengen we de urgentie en mogelijke oplossingen onder de aandacht.	De BMF levert adviezen over en/of input op: • Beleidskader Landbouw & Voedsel, incl. uitvoeringsagenda's; • Uitvoeringsprogramma Gezondheid, Schone Lucht Akkoord; • beleidsprocessen (bijv. mestbeleid), netwerken (bijv. agrifoodsector) en innovatietrajecten (bijv. LIB). We dragen kennis over de noodzaak van verduurzaming van de landbouw over via verschillende communicatiemiddelen. Hiervoor halen we input op bij en werken we samen met onze aangesloten organisaties.	Provinciale wet- en regelgeving stimuleert en stuurt op een transitie naar een grondgebonden, natuurinclusieve landbouw. Provinciale en gemeentelijke wet- en regelgeving voorkomt verdere uitbreiding van intensieve veehouderij en intensieve teelten in Brabant en stuurt op een lagere impact op de leefomgeving. Er komen geen nieuwe mestfabrieken nabij natuur of woningen.	

De tabel gaat verder op de volgende pagina.

Vervolg 2.1 Duurzame landbouw & Voedselproductie

Activiteit	Output	Effect	Impact
Zienswijzen, bezwaar en juridische procedures ter voorkoming van extra schade aan de leefomgeving door onder andere emissies vanuit landbouw.	Beoordeling nieuwe bestemmings-/omgevingsplannen buitengebied van gemeenten op natuur en milieu impact, onder andere wat betreft mogelijkheden voor uitbreiding van veehouderij en intensieve teelten. Beoordeling van vergunningen (o.a. Wabo en Wnb) voor nieuwvestiging en/of uitbreiding van veehouderijen, mestfabrieken en intensieve teelten.	<i>Zie vorige pagina.</i>	<i>Zie vorige pagina.</i>
Draagvlak voor grondgebonden, natuurinclusieve landbouw en duurzame voedselconsumptie in de samenleving versterken. Versterken van de maatschappelijke steun voor biologische landbouw en organiseren van activiteiten daarvoor. Kennis vergroten over voedselbossen via het Koepelplan Voedselbossen Noord-Brabant en het delen van deze kennis via cursussen, excursies en andere activiteiten.	We ondersteunen aangesloten organisaties en initiatiefnemers bij (aankaarten van urgentie van) de beweging naar grondgebonden, natuurinclusieve landbouw en bij voorkeur biologische voedselproductie en -consumptie. We promoten biologische voedselconsumptie via platforms en campagnes van de BMF (waaronder de GoodFoodClub). We hebben de kennis over voedselbossen vergroot via cursussen, excursies en andere activiteiten.	Meer mensen zijn zich bewust van de impact van voedselproductie en het verschil tussen duurzame en niet-duurzame vormen van landbouw. Meer consumenten kiezen bewust voor duurzaam geproduceerd voedsel en vergroten daarmee de afzetmarkt voor agrarische ondernemers. Initiatiefnemers en aangesloten organisaties dragen lokaal nog beter bij aan de gewenste beweging naar grondgebonden, natuurinclusieve landbouw.	

2.2 Natuur & Landschap

Activiteit	Output	Effect	Impact
Ondersteunen van aangesloten organisaties bij vraagstukken rondom Natuur & Landschap.	De BMF levert adviezen aan aangesloten organisaties en overheden over vraagstukken rondom het thema natuur, landschap en biodiversiteit.	Meer Brabanders zijn betrokken bij, en overtuigd van, de noodzaak van verduurzaming van de Brabantse samenleving.	Er is sprake van landschaps- en biodiversiteitherstel en duurzame bescherming van kwetsbare soorten.
Betrokkenheid van burgers vergroten bij natuurvraagstukken. We ondernemen activiteiten voor behoud van zandpaden (ontwikkeling zandpadenkaart en toewijzen gemeentelijke monumenten).	De BMF coördineert de uitvoering van het project Plan Boom en draagt actief bij aan het project De Groene vrijwilliger. We werken aan vergroting van de bewustwording over: - het onderwerp lichthinder, o.a. via het project Nacht van de Nacht; - het belang van behoud van zandpaden.		Het Natuurnetwerk Brabant inclusief de natuurverbindingen is grotendeels gerealiseerd en ingericht. Overheden erkennen het belang van goede bescherming van natuur, landschap en biodiversiteit. Zij hebben steeds oog voor die belangen en betrekken die zowel vanuit de beschermings- als de ontwikkelingskant.
Aanschrijven van Brabantse gemeenten om aandacht te vragen voor groene agenda(punten) en daar waar mogelijk of noodzakelijk onze hulp aanbieden. Opstellen van informatiepakketten ten aanzien van groene aandachtspunten in de ruimtelijke ordening, toegespitst op de achterban en Brabantse gemeenten. Werven mensen uit onze achterban voor deelnemen in participatieproces van gemeenten.	De BMF levert een concrete handreiking op voor gemeentelijke groene omgevingsplannen. We bieden de aangesloten organisaties trainingen aan, zodat zij een betere gesprekspartner worden voor gemeenten. Aangesloten organisaties participeren zoveel mogelijk zelf in lokale processen.		Lagenbenadering, klimaat, energie, natuur en landschapswaarden zijn geformuleerd als belangrijke bouwstenen voor de omgevingsplannen.

De tabel gaat verder op de volgende pagina.

Vervolg 2.2 Natuur & Landschap

Activiteit	Output	Effect	Impact
Beïnvloeden van beleid van provincie, gemeenten, waterschappen en het samen met partners organiseren van bijeenkomsten gericht op het beschermen van natuur- en landschapswaarden en het bijdragen aan ruimtelijke (klimaatbestendige) kwaliteit en biodiversiteit. Adviseren van overheden op het gebied van behoud, herstel en ontwikkeling van natuur, landschap en biodiversiteit. Samenwerken in het strategisch partneroverleg voor een mooi en duurzaam Van Gogh Nationaal Park.	De BMF levert adviezen over en/of input op: • Aanpak stikstofproblematiek; • Beleidskader en uitvoeringsprogramma Natuur; • Brabantse Bossenstrategie; • Beleidskader en uitvoeringsprogramma Milieu; • Deelname aan project Biodiversiteit Midden-Brabant (n.a.v. Deltaplan Biodiversiteit Brabant); • Infrastructurele plannen en mobiliteitsvraagstukken. De BMF neemt deel aan diverse ambtelijke en bestuurlijke overleggen, waaronder: • Werkgroep biodiversiteit; • Faunabeheereenheid; • Bestuurlijk overleg NNB/ANB; • Brabant brede stikstofafspraken en platform stilstof; • Bestuurlijk overleg GGA Vitale Peel; • Overleg (kerngroep) Manifestpartners; • Strategisch partneroverleg Van Gogh NP i.o.; • Mobiliteit overleggen (zoals COVM).	De provincie en gemeenten ontwikkelen beleid dat is gericht op het beschermen van natuur- en landschapswaarden en het bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit, biodiversiteit en soortenherstel.	Zie vorige pagina.
Beoordelen van omgevingsverordeningen, -visies, plannen en projecten en Wnb-vergunningen.	Indien nodig dienen we zienswijzen/ bezwaar/ beroep in ter verbetering van omgevingsverordeningen, -visies, plannen en projecten en Wnb-vergunningen.		
Organiseren en ondersteunen van het natuurbeschermingsoverleg tussen terreinbeherende organisaties, particulier grondbezit, provincie, rijksoverheid en BMF.	De BMF draagt zorg voor de organisatie en verslaglegging van de periodieke natuurbeschermingsoverleggen.	Er is provinciale afstemming tussen de verschillende Brabantse natuurorganisaties.	

2.3 Water & Klimaat

Activiteit	Output	Effect	Impact
We zijn actief betrokken bij de planvorming van onze partners en dragen oplossingen aan om te komen tot een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem, onder andere door deelname aan RBOM, BBGO, DHZ, Wabes. Hierbij kijken we naar waterkwantiteit en kwaliteit. We adviseren waterschappen, provincie en sector over verduurzaming van het Brabantse beregeningsbeleid. We blijven aandacht vragen voor de watervraag van de natuur en verzoeken partners om daar invulling aan te geven in planvorming en projecten. We volgen de ontwikkelingen en reageren indien nodig eventueel met onze lokale achterban of de TBO's. We brengen (met de TBO's) de bijdrage van natuur als klimaatbuffer in beeld.	Onze inbreng is zichtbaar in de plannen van provincie en waterschappen (SGBP, WBP, PWBP) opgenomen. Duurzaam (grond)watergebruik door onder andere de landbouw is (beter) verankerd in projecten zoals Brabant Bodem. De BMF adviseert en draagt bij aan uitvoering van het convenant grondwater. We nemen deel aan het beleidsteam grondwater en adviseren op verzoek over hydrologische aspecten binnen de GGA-trajecten en verdringingsreeks grondwater. De bijdrage van natuurlijke klimaatbuffers is in beeld en heeft de aandacht van provincie en waterschappen.	Onze inbreng is zichtbaar in de evaluatie van Natura 2000-beheerplannen. De watervraag van de natuur heeft een plek in de gebiedsgerichte aanpak. Natuurlijke klimaatbuffers zijn onderdeel van enkele gemeentelijke groene omgevingsplannen (inclusief omgeving natuurgebieden).	Het strategisch grondwaterbeleid van provincie en waterschappen is erop gericht om verdroging van de natuur tegen te gaan en duurzamer (grond)watersysteem te creëren. In het waterbeheer rondom enkele natuurgebieden is de watervraag natuur meegenomen en zijn maatregelen zorgvuldig afgewogen. In een aantal gebieden heeft dit door onze inbreng tot een verduurzaming van het waterbeheer geleid, dat bijdraagt aan natuurherstel en behoud.

De tabel gaat verder op de volgende pagina.

Vervolg 2.3 Water & Klimaat

Activiteit	Output	Effect	Impact
We stimuleren onze achterban en andere Brabanders om zelf klimaatadaptatie maatregelen te nemen in de eigen omgeving, en om bij de eigen gemeente aandacht te vragen voor het nemen van klimaatmaatregelen. We bieden gemeenten indien gewenst op projectbasis ondersteuning bij het betrekken van bewoners bij klimaatadaptatie. We ondersteunen de aangesloten groepen bij overige vragen rondom water en klimaat waar mogelijk.	We leveren onze achterban en andere geïnteresseerden kennis en informatie aan en bieden een kennisplatform om ervaringen uit te wisselen.	We worden uitgenodigd bij diverse gemeentelijke klimaatdialogen, en laten ons daar bij voorkeur door de achterban in vertegenwoordigen.	Brabanders weten beter wat ze zelf, in hun eigen omgeving, kunnen doen om bij te dragen aan klimaatadaptatie.

2.4 Duurzame energie

Activiteit	Output	Effect	Impact
Servicepunt Energie: dienstverlening aan lokale organisaties over energievraagstukken, waaronder kennisdeling over natuurinclusieve energietransitie, training Energie Boswachter en verbinden van lokale organisaties.	Elektriciteit Natuur en Landschap De BMF levert een actieve inbreng in bestuurlijke overleggen vanuit specifieke aandachtspunten. Lokale natuur- en milieuorganisaties en lokale energiecoöperaties zijn aan elkaar verbonden bij natuurinclusieve grootschalige energieprojecten. Grootschalige energieprojecten creëren meerwaarde voor de omgeving, bijvoorbeeld via multifunctioneel ruimtegebruik. We hebben een voorbereidend onderzoek naar een Brabantse energietuin uitgevoerd. Participatie Jongeren zijn betrokken bij de energietransitie en laten hun stem horen.	Elektriciteit Natuur en Landschap Bij grootschalige energieprojecten is rekening gehouden met effecten op ecologie en landschap. Bij de omgevingsplannen is expliciet aandacht voor toekomstbestendige locaties en natuur- en landschap inclusieve grootschalige energieprojecten. Participatie In 2025 zijn achterbanorganisaties betrokken bij grootschalige energieprojecten en hebben ze zeggenschap gekregen over de locatie, inrichting en exploitatie. De energietransitie is inclusief: iedereen kan meedoen.	Elektriciteit & warmte Lokale belanghebbenden hebben zeggenschap over grootschalige energieprojecten en de warmtetransitie. De energietransitie wordt natuurinclusief uitgevoerd, waarbij zorgvuldig ruimtegebruik en meerwaarde voor de omgeving centraal staan.
Bestuurlijke inbreng leveren in RES-processen.			
Adviseren van aangesloten organisaties en lokale overheden bij lokale energievraagstukken (waaronder de RES 2.0, Masterclass natuurinclusieve energietransitie).			
Energietuinen begeleiden en onderzoek doen naar mogelijkheden voor Brabantse energietuin.			
Samenwerking en ondersteuning jongerenorganisatie Jong RES, waaronder een gezamenlijke actie rondom energiebesparing bij bedrijven.			

De tabel gaat verder op de volgende pagina.

Vervolg 2.4 Duurzame energie

Activiteit	Output	Effect	Impact
Advisering lokale overheden bij (uitvoering van) warmtetransitie beleidstukken (waaronder RES, warmtetransitievisies). Samenwerking met Brabantse Participatiecoalitie partijen en ondersteuning bij vinden van warmteleads naar aardgasvrije wijk. Schrijven van een publicatie over natuurinclusieve warmtetransitie.	<u>Warmte</u> Natuur en Landschap Lokale overheden hebben aandacht voor ecologie en landschap bij de uitvoering van hun transitievisie warmte plannen. Participatie Bij de RES en warmtetransitievisies van Brabantse gemeenten hebben we ingebracht dat deze begrijpelijk zijn, aandacht hebben voor eigendom en zeggenschap, en inclusiviteit.	<u>Warmte</u> De warmtetransitie gebruikt uitsluitend duurzame bronnen. Infrastructuur wordt met oog voor ecologie en landschap aangelegd. De warmtetransitie gaat uit van de kracht van inwoners en wijkinitiatieven.	<i>Zie vorige pagina.</i>

2.5 Circulaire economie

Activiteit	Output	Effect	Impact
Onderzoek naar circulaire kleding (fast fashion) in Brabant, gericht op jongeren.	We hebben inzicht in mogelijkheden van circulaire kleding voor jongeren in Brabant.	Kennis en bewustzijn over de circulaire economie is toegenomen.	Circulaire economie krijgt betekenis voor consumenten die vaker kiezen voor circulaire producten. Door nieuwe circulaire verdienmodellen worden transities in natuur en landbouw gestimuleerd.
Servicepunt Circulair verder uitbreiden.	Het aantal vermeldingen in Noord-Brabant op het Servicepunt Circulair is uitgebreid.	Er wordt handelingsperspectief geboden door een uitgebreid platform waar Brabanders circulaire producten kunnen vinden.	
Betrokken bij minimaal 1 samenwerkingsverband, bijvoorbeeld in de vorm van een circulair ambachtscentrum. De BMF neemt actief deel aan Brabant onderneemt circulair! We richten een kennisplatform Circulaire Ambachtscentra op.	De BMF wordt gezien als een kennispartner en partij die lokale samenwerkingsverbanden kan initiëren.	Er zijn meerdere lokale samenwerkingsverbanden met kringloopbedrijven, afvalinzamelaars, bedrijven en burgers/burgerinitiatieven waarbij materiaalkringlopen gesloten worden.	
Onderzoek naar circulaire verdienmodellen in combinatie met landbouw en natuur. We voeren een project uit naar de teelt en toepassing van olifantsgras.	We hebben inzicht in de mogelijkheden van olifantsgras als natuurinclusief bouw materiaal en verdienmodel.	Integrale benadering van circulaire economie en transities in landbouw en natuur.	

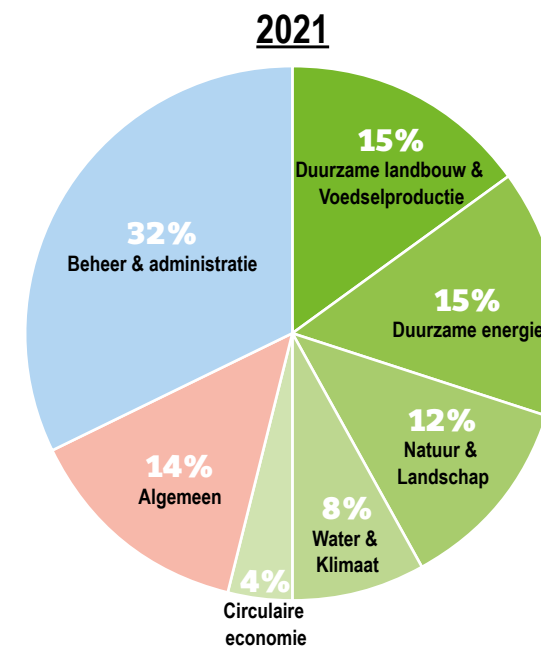
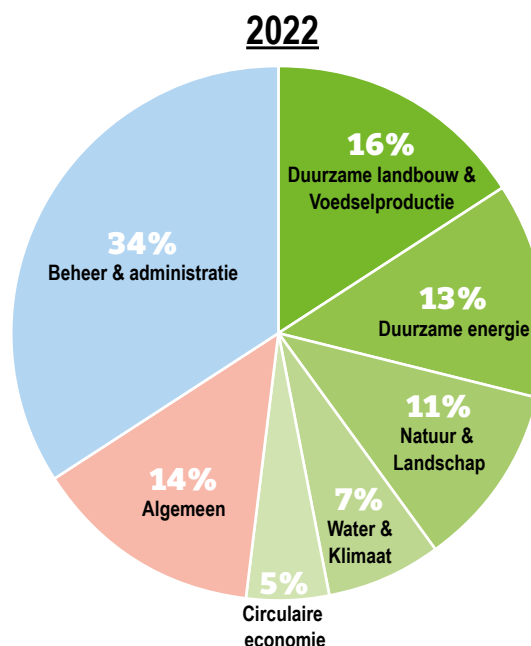
2.6 Algemene activiteiten

De algemene activiteiten van de BMF zijn ondersteunend aan de hierboven genoemde activiteiten in de verschillende thema's.

Communicatie activiteiten:

- Algemene achterban communicatie (inclusief werving supporters/ donateurs): via website en nieuwsbrieven over actuele onderwerpen (RES, Omgevingsvisie etc.), opstellen van jaarplan en jaarbericht;
- Politieke communicatie: agenda Provinciale Staten volgen, bijwonen Statendagen, overleg met fracties, insprekbijdragen leveren;
- Organisatie van evenementen en bijeenkomsten: Warandelezing en achterbanbijeenkomsten over actuele onderwerpen, om Brabanders te betrekken bij relevante politieke en maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van natuur en milieu;
- Organisatie van campagnes, in samenwerking met de Natuur en Milieufederaties, zoals GoodFoodClub en Nacht van de Nacht;
- Activiteiten in het kader van BMF 50 jaar!

2.7 Urenverdeling

3 | Organisatie

Foto: Netwerk Goed Boeren, Erik van der Burgt

Organisatie

De ontwikkeling van de BMF als organisatie wordt sinds het voorjaar 2020 gehinderd door beperkende maatregelen in het kader van de coronapandemie en wisselingen in het provinciaal bestuur. Desondanks slagen we er in om zichtbaar te zijn en impact te blijven maken en daarmee te werken aan het bereiken van onze korte- en lange termijn doelen, zoals verwoord in de meerjarenstrategie 2021-2025.

Hieronder lichten we enkele ontwikkelingen binnen de organisatie nader toe.

3.1 Personele ontwikkelingen

Eind 2020 hebben we het team versterkt met een nieuwe medewerker Ruimtelijke Ontwikkeling, Natuur & Milieu omdat twee medewerkers op termijn met pensioen zouden gaan. Toen een van die medewerkers eind van dat jaar plotseling overleed, konden we zijn wegvallen daardoor in het team grotendeels opvangen. De effecten van de coronapandemie en de wisselingen in het provinciaal bestuur droegen daar in positieve zin aan bij.

Eind oktober 2021 vertrok een medewerker Duurzame Landbouw. Zijn functie proberen we op korte termijn opnieuw in te vullen. Twee medewerkers hebben sinds het najaar van 2021 tijdelijk ouderschapsverlof en zijn daardoor minder inzetbaar voor de BMF. Gelukkig kunnen we sinds jaar en dag nog steeds rekenen op de inzet van enkele vaste vrijwilligers. We blijven in 2022 stage- en werkervaringsplaatsen aanbieden.

Op het vlak van archivering zullen we nog steeds veel werk moeten verzetten om te zorgen dat kennis voor de toekomst

behouden en vindbaar blijft. Hier gaan we in 2022 concreet mee aan de slag.

3.2 Risicomanagement

De BMF streeft er naar om risico's die gerelateerd zijn aan de bedrijfsvoering in brede zin zo goed mogelijk te herkennen en beheersen. Door risico's te identificeren, kunnen passende reacties ondernomen worden om schade te voorkomen of te beperken.

In de meerjarenstrategie 2021-2025 hebben we de volgende risico's geïdentificeerd:

1. Uitbraak van COVID-19 pandemie (operationeel risico)

Door activiteiten zoveel mogelijk in digitale vorm of binnen de regels van het Corona toegangsbeleid te organiseren, konden veel activiteiten in 2021 toch doorgang vinden. Het was daardoor niet nodig om signalen over vertraging of het niet kunnen uitvoeren van activiteiten af te geven bij opdrachtgevers en financiers. Aangezien de pandemie nog niet ten einde is, blijven we hier in 2022 ook attent op.

2. Nasleep van de COVID-19 pandemie (financieel risico)

Er is op dit moment gelukkig nog geen sprake van een terugval van de economische groei in Nederland, die zou kunnen leiden tot een daling van de baten voor de BMF. We blijven wel werken aan een bredere financiële basis met meer verschillende type financiers. Zo hebben we in 2021 voor twee meerjarige projecten financiering gekregen van het Ministerie van LNV. In 2022 zetten we onze zoektocht naar verbreding van de financiële basis voort.

3. Toegevoegde waarde van de BMF (financieel risico, reputatierisico)

Het blijft van belang om onze meerwaarde op ambtelijk en bestuurlijk niveau te blijven aantonen. Zo hebben we direct na het aantreden van het nieuwe provinciaal bestuur gesprekken gevoerd met de nieuwe Gedeputeerden en het voltallige college uitgenodigd voor een werkbezoek bij de BMF. Het wordt steeds belangrijker om te laten zien dat en op welke manier de BMF een bijdrage kan leveren aan het bereiken van de maatschappelijke doelen. In externe communicatie dragen we dat uit en vertellen we hoe de BMF zich onderscheidt van andere maatschappelijke organisaties.

In 2021 werd de BMF strategisch partner van Van Gogh Nationaal Park, sloten we ons aan het Convenant Grondwater en ondertekenden we de samenwerkingsovereenkomst Brabant onderneemt Circulair! Daarnaast maakt de BMF deel uit van de kerngroep van de Manifestpartners, een samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties en overheden in Brabant. In 2022 blijven we onze positie als relevante samenwerkingspartner in het maatschappelijk middenveld in Brabant verder verstevigen.

3.3 Versterking van de federatie

In 2020 heeft het bestuur van de BMF besloten om in gesprek te gaan met aangesloten organisaties. Mede door Corona is dit plan pas in het najaar van 2021 verder uitgewerkt. Het primaire doel van deze gesprekken is om de onderlinge relatie tussen aangesloten organisaties in een regio onderling en de relatie tussen aangesloten organisaties en de BMF te versterken. We

hebben een gezamenlijk belang: een sterke milieubeweging in Brabant, bottom-up gedragen.

We blijven daarnaast streven naar verbreding van onze achterban, met bijvoorbeeld energiecoöperaties en organisaties die zich bezighouden met onderwerpen rondom circulaire economie.

3.4 Wet bestuur en toezicht rechtspersonen

De huidige bestuursstructuur van de BMF dateert van 30 september 2019. Deze werkt niet optimaal, bijvoorbeeld ten aanzien van de relatie met de achterban. De Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR), die op 1 juli 2021 in werking is getreden, brengt verandering in toegestane bestuursmodellen voor stichtingen. Uit een enquête onder aangesloten organisaties blijkt dat zij vooral op inhoudelijke thema's met de BMF willen samenwerken; er lijkt weinig animo te zijn om bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen ten aanzien van de BMF. Het huidige bestuur van de BMF heeft gekozen om 'op afstand' te besturen, maar dat is door de nieuwe wet niet meer toegestaan. Het bestuur wil de WBTR daarom aangrijpen om het huidige bestuursmodel te evalueren en in het voorjaar van 2022 te komen met een voorstel voor aanpassing van het huidige model.

3.5 Huisvesting

De BMF is sinds 1978 gevestigd in het Natuurmuseum, in het hart van Tilburg. Omdat het huidige kantoor van de BMF niet meer voldoet aan de eisen van goed werkgeverschap, wordt gezocht naar een nieuwe huisvesting. We zoeken contact met andere maatschappelijke organisaties die momenteel

in de buurt gevestigd zijn, om te kijken of het mogelijk is om gezamenlijk een kantoorruimte te gaan huren. We streven er naar om in 2022 te verhuizen naar een andere locatie.

3.6 Samenwerking binnen het team

Als BMF vinden we het van groot belang dat we naar externe stakeholders toe dezelfde standpunten uitdragen en hetzelfde geluid laten horen. Om dat te kunnen doen is interne afstemming tussen de verschillende werkvelden en tussen de medewerkers en directie nodig. We hebben als team in 2021 afgesproken om hier samen aan te gaan werken.

Zo is er op regelmatige basis overleg tussen medewerkers die werkzaam zijn binnen de werkvelden Duurzame Energie en Ruimtelijke ontwikkeling over cases met betrekking tot de opwek van zon- en windenergie. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk gebruik te maken van elkaars kennis en talenten.

De directie en de werknemersvertegenwoordiging (WNV) overleggen iedere zes weken. De WNV heeft daarnaast jaarlijks een gesprek met het Dagelijks Bestuur.

Als we bij de BMF klachten of complimenten ontvangen, bespreken we die in het teamoverleg. Daar vieten we ook successen en evalueren we onze werkwijzen. Op die manier proberen we van elkaar te leren. Minimaal eenmaal per jaar hebben we als team een gesprek over het integriteitsbeleid van de BMF.

We komen
ook op
plekken
zonder
postcode.

Een mooi en duurzaam Nederland voor iedereen! Dat is waar de Natuur en Milieufederaties zich voor inzetten. Bijvoorbeeld met Plan Boom. Door 10 miljoen bomen in heel Nederland te planten, werken de Natuur en Milieufederaties samen met vrijwilligers en partners aan het verkleinen van de CO-2 uitstoot en maken we onze leefomgeving mooier, groener en gezonder.

18+ Speel bewust

De Natuur en Milieufederaties ontvangen sinds 1996 een bijdrage van € 56,1 miljoen. Deelnemers van de Postcode Loterij: bedankt! Dankzij u kunnen wij de Natuur en Milieufederaties en meer dan 100 andere organisaties financieel ondersteunen. En dankzij u heeft de Postcode Loterij sinds 1989 al ruim € 6,2 miljard aan goede doelen geschonken. **Samen voor een betere wereld: postcodeloterij.nl**

Dankzij u.

Brabantse Milieufederatie

Spoorlaan 434

5038 CH Tilburg

www.brabantsemilieufederatie.nl